

AZ EURÓPAI RENDSZERKOCKÁZATI TESTÜLET ÁLTAL KIADOTT TANÁCS

(2012. július 31.)

amelyet a tőzsdén kívüli származtatott ügyletekről, a központi szerződő felekről és a kereskedési adattárakról szóló, 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a központi szerződő felek által elfogadható biztosítékeszközökről rendelkező 46. cikke (3) bekezdése alapján az Európai Értékpapír-piaci Hatóság elé terjesztettek

(ERKT/2012/3)

(2012/C 286/10)

1. Jogi háttér

- 1.1. A tőzsdén kívüli származtatott ügyletekről, a központi szerződő felekről és a kereskedési adattárakról szóló 2012. július 4-i 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁾ 46 cikkének (3) bekezdése akként rendelkezik, hogy az Európai Értékpapír-piaci Felügyeleti Hatóság (EÉPH) az Európai Rendszerkockázati Testülettel (ERKT) és egyéb illetékes hatóságokkal konzultálni köteles olyan szabályozás-technikai standardtervezetek kidolgozásával kapcsolatban, amelyek a központi szerződő felek által elfogadható biztosítékeszközökhöz kapcsolódnak. A konzultáció különösen az alábbi három témakörhöz kapcsolódik: a) a kellően likvidnek tekinthető, elfogadható fedezet típusa; b) az eszközürtékekre vonatkozó haircutok; és c) a feltételek, amelyek alapján a kereskedelmi banki garanciák a központi szerződő felek által fedezetként elfogadhatók.
- 1.2. Az EÉPH 2012. június 26-án azzal fordult az ERKT-hoz, hogy a fenti kérdésekkel kapcsolatban tanácsot kérjen, és ennek során a 2012. június 25-én publikált EÉPH dokumentumra⁽²⁾ hivatkozott.
- 1.3. A pénzügyi rendszer európai uniós makroprudenciális felügyeletéről és az Európai Rendszerkockázati Testület létrehozásáról szóló, 2010. november 24-i 1092/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽³⁾ 3. cikke (2) bekezdése b) és g) pontjának, valamint a 4. cikk (2) bekezdésének megfelelően az ERKT igazgatótanácsa fogadta el ezt a tanácsot, amelyet az Európai Rendszerkockázati Testület eljárási szabályzatának létrehozásáról szóló, 2011. január 20-i ERKT/2011/1 határozat⁽⁴⁾ 30. cikke értelmében közzétettek.
- 1.4. Az ERKT-nek a 1092/2010/EU rendelet 3. cikke (1) bekezdésében meghatározott megbízatása kiterjed a 1092/2010/EU rendelet⁽⁵⁾ 2. cikke b) pontjában meghatározottak szerint a pénzügyi rendszer felügyezésére; amely magában foglal olyan pénzügyi rendszer infrastruktúrákat, mint például a központi szerződő felek, valamint ezek pénzügyi rendszerben betöltött szerepe.

2. Gazdasági háttér

- 2.1. A központi szerződő felek a pénzügyi rendszer nélkülözhetetlen csomópontjai, és ebből eredő szerepük a szabványosított, tőzsdén kívüli származtatott termékek központi elszámolására vonatkozó 2009-es pittsburghi G20-kezdeményezés megvalósításával erősödni fog. A jogszabályalkotás során tekintettel kellene lenni a prociklikus hatással kapcsolatos makroprudenciális aggodalmakra. Az ERKT véleménye szerint a prociklikusság problémájának figyelembevétele nem korlátozódhat csupán a központi szerződő felek alkalmazkodóképességére gyakorolt közvetlen hatásra, hanem figyelembe kell venni, hogyan befolyásolja a központi szerződő felek magatartása a tágabb pénzügyi rendszert.
- 2.2. A biztosítékeszközökre alkalmazott haircutok és árrékek esetleges makroprudenciális célú használata olyan lényeges aspektus, amelyet az ERKT megfontolásra ajánl az illetékes makroprudenciális hatóságok számára, mint az EMIR tervezett első felülvizsgálatának tárgyát.
- 2.3. Az ERKT elismeri, hogy míg a prociklikusság minden eszközzel korlátozandó, ez semmiképpen nem mehet a központi szerződő felek alkalmazkodóképességének a rovására.

⁽¹⁾ HL L 201, 2012.7.27., 39. o.

⁽²⁾ „A tőzsdén kívüli származtatott ügyletekről, a központi szerződő felekről és a kereskedési adattárakról szóló technikai standardtervezet” című EÉPH konzultációs anyag; közzétéve az EÉPH weboldalán: www.esma.europa.eu.

⁽³⁾ HL L 331, 2010.12.15., 1. o.

⁽⁴⁾ HL C 58, 2011.2.24., 4. o.

⁽⁵⁾ A 2. cikk b) pontja értelmében a „pénzügyi rendszer” a pénzügyi intézmények, piacok, termékek és piaci infrastruktúra összességét foglalja magában.

3. A magas likviditásának tekinthető biztosítékeszközök típusai

- 3.1. A kibocsátó székhelye szerinti országra való hivatkozásokat ki kellene venni az alacsony hitelkockázati követelmény alól, mivel ezt a kockázatot általában már a kibocsátó hitelkockázati vizsgálata során figyelembe vették.
- 3.2. A központi szerződő feleknek határozottan meg kellene bizonyosodniuk afelől, hogy a biztosítékeszközök átruházhatóságát és értékét:
 - nem akadályozzák harmadik feleknek kedvező egymással versengő jogok,
 - biztosították a biztosítékeszközök nyújtójának megfosztása révén,
 - nem vonatkozik rájuk az értékpapírokra és biztosítékeszközökre vonatkozó jogszabályok általi átkategorizálás abban az esetben, ha a biztosítéknyújtó vagy harmadik fél igénnyel lép fel, és
 - nem tehetik semmissé a nemzeti vagy harmadik országban alkalmazott fizetéseképtelenségi jogszabályok a klíringtag vagy más biztosítéknyújtó elleni fizetéseképtelenségi eljárás során.
- 3.3. A központi szerződő felek számára megfelelő jogi és működési garanciát kellene nyújtani annak biztosítása érdekében, hogy kellő gyorsasággal lehessen a határon túli biztosítékeszközöket felhasználni.
- 3.4. A klíringtag által kibocsátott biztosítékeszköz elfogadásánál az alábbi prudenciális intézkedéseket kellene alkalmazni:
 - a valamely klíringtag által kibocsátott és egy másik klíringtag által biztosítékul nyújtott pénzügyi instrumentumok használatát vagy korlátozni kellene, vagy pedig esetükben magasabb haircutot kellene alkalmazni, mint a nem klíringtag által kibocsátott instrumentumok esetében; a második lehetőséget annak potenciális prociklikus hatása miatt az illetékes hatóságoknak gondosan értékelniük kellene,
 - a központi szerződő feleknek csak tőzsdén jegyzett és a nyilvános kereskedelemben részt vevő értékpapírt kellene elfogadniuk,
 - a jogszabályoknak egyértelműen meg kellene határozniuk a klíringtagok általi keresztbiztosítéknyújtással összefüggő kapcsolódások mérésének módját. A jogszabályoknak ugyancsak egyértelműen meg kellene határozniuk azt, hogy a központi szerződő félnek a devizakockázat-kezelési képességét miként kell bizonyítania.
- 3.5. Koncentrációs határértékeket kellene megállapítani az összevont biztosítékalaphoz igazodva, mivel minél nehezebben érhető el a diverzifikáció, annál korlátozottabb az elfogadható biztosítékeszközök köre.
- 3.6. A jobbiztonság és a piac kiszámíthatóságának biztosítása érdekében a jelentős makroprudenciális következményeket is szem előtt tartva a jogszabályoknak egyértelműen rendelkezniük kellene a központi szerződő félnek a biztosítékeszköz újrafelhasználására, valamint az újra hozzárendelt biztosítékeszköz elfogadására vonatkozó lehetőségeire.
- 3.7. A központi szerződő felek által nyújtott biztosítékeszköz alkalmazására és felhasználására átláthatósági követelményeknek kellene vonatkozniuk annak érdekében, hogy ezáltal a felvigyázó hatóságok ellenőrizni tudják a piaci magatartást és a felajánlott biztosítékeszközök kockázati megoszlását.
- 3.8. A biztosítékeszközök elfogadhatóságáról szóló jogszabályokat körültekintően kellene alkalmazni és gyakorta felül kellene vizsgálni a rendszerkockázat gondos figyelembevétele érdekében.

4. A biztosítékeszközökre vonatkozó haircutok

- 4.1. A haircutok értékét körültekintő és konzervatív módon kellene meghatározni a központi szerződő felek védelme és a prociklikus hatás korlátozása érdekében.
- 4.2. Pénzügyi stabilitási szempontból kívánatos, hogy a központi szerződő fél által nyújtott biztosítékeszköz elfogadási feltételei és az alkalmazott haircut tekintetében korlátozzák a prociklikus mozgásokat. A haircutokra vonatkozó gyakorlatot akként kellene kialakítani, hogy annak hirtelen és jelentős emelkedése feszült piaci körülmények között a lehető legritkábban forduljon elő.
- 4.3. A piaci helyzet megváltozása miatt bekövetkező haircut-kiigazításhoz átlátható és kiszámítható eljárásokat kellene megkövetelni.

- 4.4. A Pénzügyi Stabilitási Tanács (Financial Stability Board - FSB) által lefektetett, a G20-országok Mexico Cityben tartott 2012-es csúcstalálkozóján jóváhagyott alapelvekre tekintettel kerülni kellene a hitelminősítő intézetek által meghatározott besorolások gépies alapulvételét ⁽¹⁾.
- 4.5. A prociklikus hatások korlátozása érdekében a központi szerződő felek számára elő kellene írni azt, hogy az illetékes hatóság előtt bizonyítsák a mechanikus aktiválás elkerülését. Biztosítani kellene a jogszabályok és a hitelminősítő intézetek által meghatározott besorolások túlzott használatának korlátozására vonatkozó FSB alapelvek közötti összhangot.
5. **A kereskedelmi banki garanciák biztosítékeszközként történő elfogadhatóságának feltételei**
- 5.1. Jogszabályban kellene meghatározni azt a megbízható felet, aki a kereskedelmi banki garanciákat fedező biztosítékeszközökkel rendelkezik.
- 5.2. A kereskedelmi banki garanciák esetében korlátozott felhasználást és az egyéb elfogadható biztosítékeszközökre vonatkozó koncentrációs rátánál kisebb rátát kellene meghatározni.

Kelt Frankfurt am Mainban, 2012. július 31-én.

az ERKT elnöke

Mario DRAGHI

⁽¹⁾ FSB, a hitelminősítő intézetek által meghatározott besorolások túlzott mértékű figyelembevételének csökkentésére vonatkozó alapelvek, 2010. október 27., különös tekintettel a III.4 alapelvre. Elérhető az FSB weboldalán: www.financialstabilityboard.org.